
Hjørring Vandselskab A/S

Åstrupvej 9, 9800 Hjørring

Årsrapport for 2019

CVR-nr. 29 80 95 77

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 19/05 2020

Bettina Hedeby Madsen
Dirigent

pwc

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 21

Balance 31. december 22

Egenkapitalopgørelse 24

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 25

Noter til årsregnskabet 26

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for Hjørring Vandselskab A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2019.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Hjørring, den 27. april 2020

Direktion

Tommy Mostrup
adm. direktør

Bestyrelse

Ole Ørnbøl
formand

Svenning Christensen
næstformand

Børge Leif Bech

Anders Rytter Madsen

Kim Lyby Madsen

Ivan Brunstermann Leth

Henrik Christian Sørensen

Rasmus Rask

Denni Lund Jørgensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Hjørring Vandselskab A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret årsregnskabet for Hjørring Vandselskab A/S for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften;

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 27. april 2020

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Claus Dalager
statsautoriseret revisor
mne26745

Thomas Riis
statsautoriseret revisor
mne32174

Selskabsoplysninger

Selskabet

Hjørring Vandselskab A/S
Åstrupvej 9
9800 Hjørring

Telefon: 38412828
E-mail: post@hjevand.dk
Hjemmeside: www.hjevand.dk

CVR-nr.: 29 80 95 77
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Hjemstedskommune: Hjørring

Bestyrelse

Ole Ørnbøl, formand
Svenning Christensen
Børge Leif Bech
Anders Rytter Madsen
Kim Lyby Madsen
Ivan Brunstermann Leth
Henrik Christian Sørensen
Rasmus Rask
Denni Lund Jørgensen

Direktion

Tommy Mostrup

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Nobelparken
Jens Chr. Skous Vej 1
8000 Aarhus C

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan selskabets udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	2019	2018*	2017*	2016	2015
	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK	Mio. DKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	184	179	174	173	167
Bruttofortjeneste	121	117	4	3	-14
Resultat af ordinær primær drift	15	11	-11	-13	-29
Resultat af finansielle poster	-5	-5	-3	-4	-14
Årets resultat	-2	-11	-20	-18	-45
Balance					
Balancesum	3.792	3.784	3.741	3.769	3.791
Egenkapital	3.488	3.499	3.510	3.529	3.548
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	162	101	100	106	78
- investeringsaktivitet	-103	-120	-105	-79	-80
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-104	-120	-105	-79	-80
- finansieringsaktivitet	6	12	-21	-8	-5
Årets forskydning i likvider	65	-6	-26	19	-7
Antal medarbejdere	62	61	61	61	64
Nøgletal i %					
Bruttomargin	65,8%	65,4%	2,3%	1,7%	-8,4%
Overskudsgrad	1,6%	-3,4%	-6,0%	-7,3%	-17,0%
Soliditetsgrad	92,0%	92,5%	93,8%	93,6%	93,6%
Forrentning af egenkapital	-0,1%	-0,3%	-0,6%	-0,5%	-1,3%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

* Regnskabsåret 2017 og 2018 er korrigeret i forhold til den afsluttede skattesag.

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Formålet med selskabets aktiviteter er at yde den grundlæggende forudsætning for folkesundheden ved at levere rent drikkevand og ved at holde mennesker og fækalier adskilt.

Selskabets virksomhed omfatter transport og rensning af spildevand og regnvand, produktion og distribution af drikkevand, tømning af private spildevandstanke samt sideordnede aktiviteter. Selskabets aktiviteter er drift af anlæg samt vedligeholdelse og fornyelse af produktions-, transport- og distributionsanlæg.

Selskabets indtægter er baseret på brugerbetaling i form af tilslutningsbidrag, fast spildevandsafledningsbidrag, fast driftsbidrag for vand, vejbidrag, forbrugsafhængige vand- og afledningsbidrag, afgift på tømning af private spildevandstanke samt indtægter fra sideordnede aktiviteter.

Selskabets rammevilkår

Selskabets økonomi er reguleret af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Forsyningssekretariatet fastsætter bl.a. et loft over selskabets indtægter på såvel vand- som spildevandsområdet.

Taksterne godkendes årligt af Hjørring Byråd. Herudover kan byrådet som ejer og som myndighed påvirke selskabets økonomi.

I henhold til Vandforsyningsloven og lov om betalingsregler for spildevand skal indtægterne fra hvert af de tre forsyningsområder finansiere de respektive årlige produktions-, distributions- og administrationsomkostninger, finansielle poster og investeringer.

Rammevilkårene er under forandring: Folketinget har indgået en ny aftale om justering af den økonomiske regulering i Vandsektorloven. Aftalen vil medføre en række ændringer, primært i Vandsektorloven og tilhørende bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber. Der er endnu ikke udmeldt en tidsplan for arbejdet og dermed for, hvornår ændringerne i den økonomiske regulering forventes at træde i kraft.

Det forventes, at den kommende aftale vil have til hensigt at sikre bedre incitamenter og muligheder for investeringer, ligesom aftaleparterne ønsker mere lånefinansiering frem for takstfinansiering af fremtidige investeringer. Desuden tilsigtes effektiviseringer i sektoren og inddragelse af forsyningssikkerhed og forbrugertilfredshed i den økonomiske regulering. Den største ændring i reguleringen forventes at blive, at vandselskaberne underlægges en indtægtsramme, der tilpasses de faktiske omkostninger i vandselskaberne hvert 4. år.

Ledelsesberetning

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen

Omsætningen

Selskabets omsætning i 2019 blev DKK 184,7 mio., hvilket er DKK 1,7 mio. mere end forventet ved årets start.

På vandområdet blev der i 2019 omsat for DKK 38,1 mio. mod DKK 38,7 mio. i 2018, hvilket også er DKK 0,9 mio. mere end forventet ved årets start. Stigningen i forhold til det forventede, skyldes primært et øget antal af fast bidrag i vand.

På spildevandsområdet blev der omsat for DKK 143,0 mio. i 2019 mod DKK 133,9 mio. i 2018, hvilket også er DKK 2,4 mio. mere end det forventede for 2019. Den øgede omsætning i forhold til 2018 skyldes primært større indtægt fra vandafledningsbidrag.

Driftsomkostninger

De samlede driftsomkostninger i regnskabet udgør i alt 66,4 mio. kr. i 2019, hvilket er 1,2 mio. kr. mere end i 2018 og er 5,6 mio. kr. mere end budgetteret for 2019. De øgede driftsomkostninger i forhold til forventningen skyldes en række indtrufne hændelser i løbet af 2019:

Forbruget til indvinding og behandling af vand har været markant større end forventet i 2019. En meget stor og uventet stigning i indholdet af Dimethylsulfamid, DMS, der er et nedbrydningsprodukt fra svampemidler, i flere af Hjørring Vandselskabs borer, har givet store udfordringer. Dels er behovet for analyser af vand forøget, og dels har flere borer skullet undersøges nøje med assistance fra brøndborer og laboratorium. Det har tillige gjort det nødvendigt at ændre på driften af borer og vandværker og dermed ændre styringssystemet på både Bagterp- og Skallerup Vandværk.

Selskabets omkostninger er meget påvirket af prisudviklingen i det omgivende samfund, fordi mere end 80 % af selskabets aktiviteter udføres af eksterne leverandører til markedspriser. I 2019 har der været høj aktivitet i bygge- og anlægsbranchen, og det har påvirket selskabets samlede omkostningsniveau.

Afskrivninger

Afskrivninger er beregnet regnskabsmæssigt med udgangspunkt i selskabets værdier, som er opgjort efter den nationale standard, det såkaldte pris- og levetidskatalog, POLKA. De beregnede afskrivninger svarer til det beløb, der hvert år skal investeres i rør, pumper, borer, tanke m.v., for at anlægget ved årets slutning har samme værdi som ved årets begyndelse.

Afskrivningerne i 2019 udgør DKK 104,8 mio. mod DKK 103,4 mio. i 2018. Restafskrivning på udskiftede anlæg udgør i 2019 DKK 14,0 mio. mod DKK 18,9 mio. i 2018. En omfattende analyse af selskabets aktiver viser, at det beregnede reinvesteringsbehov er i fin overensstemmelse med det faktiske reinvesteringsbehov.

Ledelsesberetning

Finansielle poster

Finansielle poster netto er i 2019 på DKK -5 mio. mod DKK -0,6 mio. i 2018. Det skyldes primært indregnet tilgodehavende rentegodtgørelse i 2018 på DKK 3,9 mio. vedrørende skattesagen. De samlede realiserede renteomkostninger er DKK 0,7 mio. større end budgetteret for året. Det skyldes primært mindre renteindtægter af obligationer samt optagelse af lån i 2019.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat 2019 udgør DKK 0,2 mod DKK 638,8 i 2018. Skatten i 2018 og 2019 vedrører tilbagebetaling af skat som konsekvens af skattesagen samt regulering af udskudt skat.

Årets resultat

Årets resultat blev på DKK -2,0 mio. mod DKK -16,0 mio. i 2018.

Balancen

Anlægsaktiver

Selskabets anlægsaktiver på vand- og spildevandsområdet er værdiansat i overensstemmelse med principper for god regnskabsskik samt Forsyningssekretariatets principper for fastsættelse af værdien af produktionsapparatet.

Der er i 2019 foretaget anlægsinvesteringer for DKK 103,6 mio. mod DKK 119,7 i 2018.

Egenkapital

Egenkapitalen udgør DKK 3.516 mio. ultimo 2019 mod DKK 3.522 mio. i 2018.

Kapitalberedskabet

De likvide beholdninger inkl. værdipapirer er på DKK 83,1 mio. mod DKK 18,7 mio. i 2018.

Selskabets økonomi i store tal

Hvor kommer pengene fra?	mio. DKK	Hvad bruges pengene til?	mio. DKK
Omsætning:			
Spildevand	143	Driftsomkostninger	65
Vand	38	Renteudgifter	5
Tømningsordning	4	Afdrag på lån	12
Tilknyttede aktiviteter, netto	2	Renovering og nyinvesteringer	104
Tilslutningsbidrag	15		
Optagelse af lån i KommuneKredit	18	Ændring i likvide midler og driftskapital	34
I alt	220	I alt	220

Ledelsesberetning

Prisloft

Overholdelse af økonomiske rammer

Forsyningssekretariatet udmelder årlige økonomiske rammer, som er de maksimale indtægter, der må opkræves på henholdsvis vand- og spildevandsområdet. De økonomiske rammer er udtryk for størrelsen af de indtægter, som Forsyningssekretariatet, ud fra en samlet national vurdering, anser for at være nødvendige for at opnå tilstrækkelig forsyningssikkerhed på såvel kort som lang sigt. Indtægterne opgøres efter Forsyningssekretariatets principper:

mio. DKK	Økonomisk ramme 2019	Opkrævet i 2019	Forskel
Vand	59,2	58,8	+0,4
Spildevand	150,5	143,1	+7,4

Selskabet har dermed overholdt de økonomiske rammer for Vand og Spildevand.

Beregning af over-/underdækning

Årets resultat før skat udviser i henhold til årsregnskabsloven et underskud på TDKK 1.891. Selskabet er endvidere underlagt hvile-i-sig-selv-princippet efter vandsektorloven, hvor indtægterne over tid skal dække de omkostninger, der er til drift og investeringer i forbindelse med vand- og spildevandsaktiviteter.

Forskellene mellem de to opgørelsesmetoder er vist nedenfor. I hvile-i-sig-selv-princippet indgår årets faktiske omkostninger til drift og investeringer samt afdrag på lån, mens årsregnskabet efter årsregnskabsloven indeholder årets faktiske omkostninger til drift, afskrivninger på investeringer og årets regulering vedrørende indregnet overdækning.

	Hvile-i- sig-selv- princip- pet 2019	Årsregn- skab 2019
Omsætning	185.210	185.210
Regulatorisk over-/underdækning	0	-503
Nettoomsætning	185.210	184.707
Produktionsomkostninger, drift	-31.729	-31.729
Distributionsomkostninger, drift	-17.230	-17.230
Afskrivninger og tab på materielle anlægsaktiver	0	-118.728
Bruttoresultat	136.251	14.010
Administrationsomkostninger	-16.319	-16.319
Resultat af ordinær primær drift	119.932	701
Andre driftsindtægter	3.483	3.483
Andre driftsomkostninger	-1.079	-1.079
Resultat af primær drift	122.336	3.105
Resultat af kapitalandele i dattervirksomhed	-26	-26
Finansielle indtægter	527	527
Finansielle omkostninger	-5.497	-5.497
Årets resultat før skat	117.340	-1.891
Investeringer	-103.629	
Afdrag på lån	-12.303	
Optaget lån KommuneKredit	18.000	
Resultat, hvile-i-sig-selv-princippet	19.408	

Ledelsesberetning

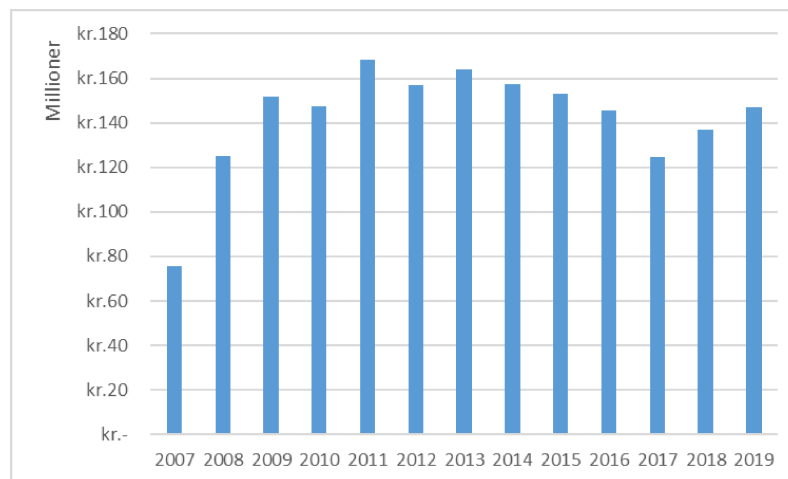
Lånefinansiering og finansieringsstrategi

Hjørring Vandselskab A/S' finansieringsstrategi er at:

- Finansiere reinvesteringen af den løbende nedslidning over takster.
- Finansiere investering i store nye anlæg ved låneoptagelse.

Princippet i finansieringsstrategien er ønsket om, at de generationer, der har nytte af selskabets anlæg, betaler for den tilsvarende nedslidning. Derfor betales den løbende nedslidning af tidligere investeringer år for år af de aktuelle forbrugere, hvorimod nye anlæg, som skal bruges af kommende generationer, kan lånefinansieres.

Hjørring Vandselskab A/S har pr. 31. december 2019 langfristede lån på DKK 146,7 mio. Gælden er oparbejdet siden selskabets stiftelse i 2007. I nedenstående figur ses udviklingen i selskabets gæld fra selskabets stiftelse til nu. I 2019 er optaget et lån på DKK 18 mio. til finansiering af anlægsinvesteringer. Af den samlede gæld pr. 31. december 2019 er DKK 33,9 mio. optaget som lån med variabel rente, som er sikret ved indgåelse af renteswap.

Ved en renteswap indgås en aftale med et kreditinstitut om at ”bytte” en variabel rente på et lån til en fast rente, hvorved selskabet er sikret en fast rente i lånets løbetid. Risikoen ved en renteswap består i en kurstabsrisiko, såfremt den indfries inden lånets udløb. Ved indfrielse af en renteswap sker det altid til den aktuelle kursværdi. Da selskabets renteswap er optaget med henblik på ikke at skulle indfries før udløb, er selskabet ikke i en situation, hvor der er risiko for at realisere et eventuelt tab. I forbindelse med udarbejdelsen af en ny vandsektorlov har forligspartierne tilkendegivet, at det var ønskeligt, at vandsektoren finansierede en øget andel af selskabernes aktiviteter gennem gældsætning. Gennemregningen af alternative finansieringsstrategier har i Hjørring Vandselskab ført til den konklusion, at det er billigst for forbrugerne, at færrest mulige investeringer lånefinansieres. Dertil kommer, at selskabets finansielle følsomhed er mindre, hvis lånoptagelsen er lav. Endelig indebærer massiv låneoptagelse en tilnærmelse til et point of no return, hvor det bliver umuligt at vende tilbage til

Ledelsesberetning

takstfinansiering af selskabets anlægsinvesteringer.

Væsentlige begivenheder i 2019

Samarbejdsaftaler

Der er i 2019 indgået en samarbejdsaftale mellem Hjørring Kommune og Hjørring Vandselskab A/S.

Samarbejdsaftalen fastlægger rammer for selskabet, relationerne og de grundlæggende processer mellem Hjørring Kommune som ejer og Hjørring Vandselskab A/S som et af kommunens infrastrukturselskaber. Aftalen vedrører krav og forventninger, som Hjørring Kommune har til selskabet. Aftalen angiver retning og rammer for såvel selskabets daglige som selskabets langsigtede dispositioner.

Samarbejdsaftalen er det grundlæggende aftalepapir mellem kommunen som ejer og selskabet som leverandør af nogle af lokalsamfundets helt afgørende services. De krav, Hjørring Kommune stiller som planlæggende eller som regulerende myndighed er ikke omfattet af aftalen. Samarbejdsaftalen er tænkt som det ene af to aftalepapirer, der styrer Hjørring Vandselskab A/S. Det andet aftalepapir er en flerårig økonomiaftale, der er indgået med Hjørring Kommune. Som det fremgår af betalingsloven, skal byrådet en gang om året godkende selskabets takster. Men 1-årige takstaftaler er ikke det bedste styringsredskab overfor et selskab, hvor dispositionerne nødvendigvis må være langsigtede. Derfor lægger samarbejdsaftalen op til, at den økonomiske styring af selskabet finder sted gennem 4+4-årige økonomiaftaler.

Skattesag

Hjørring Vandselskab A/S vandt i november 2018 i Højesteret i en sag, der var anlagt af selskabet mod Skattestyrelsen. Sagen drejede sig om fastsættelsen af selskabets afskrivningsgrundlag.

Afgørelsen kommer til at betyde, at Hjørring Vandselskab over en længere årrække slipper for at opkræve ca. DKK 620 mio. hos forbrugerne og sende pengene videre til Skattestyrelsen. Afgørelsen betød også, at Hjørring Vandselskab fik ca. DKK 22 mio. tilbage i skat og ca. DKK 4 mio. i rentegodtgørelse.

Den tilbagebetalte skat vil skulle tilbagebetales til selskabets forbrugere over en periode på 6 år. Tilbagebetalingen bliver foretaget ved takstnedsættelse de kommende 6 år.

Restancer

Kommunale forsyningsvirksomheder har været pålagt at anvende SKAT til inddrivelse af restancer. SKATs EFI-system er aldrig kommet til at virke, hvorfor der ikke er inddrevet noget væsentligt. Der er en ny løsning på vej, men det er endnu uvist, hvornår den nye løsning er oppe at køre. I starten af 2020 skal restanceinddrivelsesmyndigheden meddeles, hvorledes selskabet i den kommende tid vil håndtere inddrivelse af restancer. Valget står her mellem privat inddrivelse eller at fortsætte med oversendelse til SKAT.

I 2018 tilbagekøbte SKAT en del af selskabets fordringer til kurs 28. I 2019 er der foretaget en kritisk gennemgang af alle fordringer, og uerholdelige beløb er tabsført.

Ledelsesberetning

Korrigeret for tabsførte beløb og særlige forhold viser restancerne over de seneste år en stigende tendens. Restancerne for forbrugsafregningen er steget fra DKK 4,1 mio. i 2017 og DKK 4,2 mio. i 2018 til DKK 4,5 mio. i 2019.

Samarbejde mellem vandselskaberne i Vendsyssel

Der er et løbende samarbejde med vandselskaberne i Frederikshavn, Brønderslev og Aalborg. Princippet for samarbejdet er, at der ikke er grund til at opfinde den dybe tallerken flere gange. Desuden stræbes der efter at styrke de enkelte selskaber gennem fælles indsats.

Samarbejdet med Changchun Water Group

Samarbejdet med Changchun Water Group (CWG) og Krüger er ført frem til en business case, der anviser, hvordan CWG kan spare 55 mio. m3 om året med en tilbagebetalingstid på ca. 4 år.

Projektet er udviklet og forhandlet af Hjørring Vandselskab A/S og derefter overdraget til Krüger, som har opnået medfinansiering af Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram Fonden (MUDP). De øvrige deltagende virksomheder er Grundfos, AVK, Kamstrup og Leif Koch.

De første to faser af projektet er afsluttet med gode resultater. Der arbejdes i øjeblikket med at afklare, om der kan skaffes økonomisk grundlag for at fortsætte projektet.

Projektet er baseret på en partnerskabsaftale mellem Hjørring Kommune og Changchun Kommune og på venskabsaftaler mellem de to vandselskaber. Tilskyndelsen til gennemførelsen af projektet er Vandvisionen for 2025 og Folketingets vækstpakker fra 2013 og 2014.

Overleveringen af projektet til Krüger fandt sted, fordi Hjørring Vandselskab A/S ikke er organiseret til at løse opgaver sammen med danske virksomheder i udlandet. Dannelsen af Hjørring Vandselskabs Incentive ApS fandt sted ud fra ønsket om at opnå yderligere armslængde mellem Hjørring Vandselskab A/S og den projektrisiko, der er forbundet med at arbejde i Kina.

Hjørring Vandselskab Incentive ApS er ejet af Hjørring Vandselskab A/S. Selskabet er underleverandør til Krüger i forbindelse med gennemførelsen af projektet.

Formålet med projektet er at fremme eksport af dansk vandteknologi til Kina.

Gennemgang af produktiviteten på renseanlæg

Der er i 2019 gennemført en procesteknisk og driftsøkonomisk gennemgang af driften af Nr. Lyngby -, Hirtshals - og Hjørring Renseanlæg af Peter Tychsen fra firmaet Lobster. De driftsmæssige parametre og ressourceforbruget til driften er blevet gennemgået og vurderet i forhold til den installerede teknik på anlæggene. Den overordnede konklusion på undersøgelsen er, at anlæggene drives fornuftigt, og at det alene på grund af økonomisk optimering ikke kan betale sig at omlægge driften eller investere i andre procestekniske løsninger. De fundne potentialer for forbedring skal realiseres, når der af andre årsager skal foretages konstruktive ændringer på renseanlæggene. Undersøgelsen tager ikke højde for eventuelle

Ledelsesberetning

ændrede krav eller nedslidning af anlægsdele, der kan udløse behovet for nye løsninger.

Naturmødet

Hjørring Vandselskab deltog igen i 2019 i Naturmødet i Hirtshals. Denne gang i samarbejde med Frederikshavn- og Brønderslev Forsyning. Formålet med deltagelsen i Naturmødet er at påvirke selskabets rammevilkår. Med grundvandsressourcer under pres fra kemisk forurening, er det af afgørende betydning, at forsyningsvirksomhederne skaber en fælles platform, hvor eksperter, politikere, fagfolk og den øvrige befolkning kan gå i dialog om udfordringerne og mulighederne for vand i fremtiden. Naturmødet er en naturlig ramme for disse samtaler, da vores håndtering af vand er et lån fra naturens kredsløb.

Helhedsplan for separatkloakering af Hirtshals

Udfordringerne med udløbsledningen fra Hirtshals Renseanlæg har givet anledning til selskabets mest omfattende og langvarige separatkloakeringsprojekt i Hirtshals. Samtidig med separatkloakeringen gennemføres renovering af vandforsyningen i Hirtshals by.

For at opnå en samlet set tilfredsstillende løsning for håndtering af spildevand og regnvand i Hirtshals, er der udarbejdet en helhedsplan for separatkloakering af Hirtshals by.

I første omgang er de første 5 etaper af separatkloakeringen af Hirtshals by planlagt til udførelse i perioden 2020 - 2025. Som en del af de første etapers planlægning vil der være fokus på at opnå mest mulig synergi mellem håndtering af regnvand, hensyn til recipienter og rekreative værdier. Den samlede separatkloakering af Hirtshals forventes afsluttet i 2033.

Den fremtidige håndtering af spildevand fra Regionshospital Nordjylland, Sygehus Vendsyssel, Hjørring

Hjørring Vandselskab A/S indgår i et samarbejde med bl.a. Danva med henblik på at vurdere samfundsøkonomien i henholdsvis central og decentral fjernelse af medicinrester fra spildevandet.

Der er igen i 2019 udtaget prøver for analyser af organiske mikroforureninger med opmærksomheden rettet meget mod medicinrester. Prøverne er denne gang udtaget sådan, at vi forventer at få resultater, der belyser forskellen på spildevand fra Sygehus Vendsyssel og spildevand fra almindelig beboelse. Analyserne suppleres denne gang med måling af indholdet af multiresistente bakterier. Vi har endnu ikke modtaget afrapportering af resultaterne.

Hjørring Kommunes Vandforsyningsplan 2020

Siden april 2019 har der været arbejdet med Vandforsyningsplan 2020. Vandforsyningsplanen er udarbejdet af Hjørring Kommune i samarbejde med vandværkerne i kommunen.

Arbejdet har især haft fokus på målsætninger for forsyningsikkerhed og forsyningsstruktur.

Det praktiske arbejde i den første periode af planens realisering består i, at vandværkerne i samarbejde skal udarbejde en plan for forsyningsikkerhed med udgangspunkt i de forventninger, der er stillet til de enkelte vandværker. Forventningerne er opstillet ud fra vandværkernes størrelse, kvaliteten af deres

Ledelsesberetning

kildepladser og deres potentiale til at indgå i nødforsyning af andre vandværker.

Hjørring Kommune igangsætter arbejdet og følger op i nødvendigt omfang, og Hjørring Vandselskab vil blive en bærende del af arbejdet.

Klimatilpasning af Hjørring Midtby

Byrådet vedtog på juni byrådsmødet 2017 bymidtstrategien, som er udarbejdet i fællesskab mellem Hjørring Kommune og Hjørring Vandselskab A/S. Projektet er i forbindelse med budgetforhandlingerne i 2019 udskudt til 2023.

Vandforsyning

Driften af vandværkerne og kvaliteten af det leverede vand har været tilfredsstillende. Selvom indførelsen af den nye drikkevandsbekendtgørelse af 23. august 2018 har givet større udfordringer. Det skyldes, at der nu skal tages prøver for bakteriologisk kvalitet hos forbrugerne. Kvaliteten af det leverede vand har været tilfredsstillende.

Drift af kildepladser og indvindingen af vand har været meget udfordret i takt med øget indhold af pesticider i nogle borer. Fund af DMS i flere borer til Bagterp Vandværk har gjort det nødvendigt at ændre indvindingen fra en jævn fordeling over kildepladsen til meget lav eller ingen indvinding fra nogle borer og tilsvarende mere indvinding fra andre borer. Kvalitetskravene har kunnet overholdes, men ressourceforbruget til indvinding af vand har været markant større i 2019 end normalt.

De mange nødvendige omlægninger af driften af borerne har også medført, at flere af de normale vedligeholdelsesarbejder har måttet udskydes eller udføres med brug af mere ekstern arbejdskraft. Eksempelvis er opbygningen af et nyt alarm- og adgangskontrolsystem, der er en følge af kravet om Dokumenteret Drikkevands Sikkerhed, forsinket.

Udskiftning af aktivt kul i filtrene på Bagterp Vandværk blev afsluttet ved årsskiftet 2018/2019. Det er tydeligt, at belastningen af vores aktive kul og dermed fjernelsen af pesticider er højere, end vi tidligere har oplevet.

Gennemgangen af ventiler på ledningsnettet er fortsat i 2019. De indhøstede erfaringer bliver nyttiggjort i anlægsarbejderne. Vi er således nu i stand til at etablere ledningsnet med færre ventiler, men med en højere grad af forsyningsikkerhed end tidligere.

Ledelsesberetning

Vandtabet i ledningsnettet var i 2019 på 7,38 % (249.894 m³) mod 8,2 % i 2018. Det debiterede vandforbrug i årene 2015-2019 var:

2015	2016	2017	2018	2019
3.159.489 m ³	3.142.162 m ³	3.066.107 m ³	3.233.629 m ³	3.137.578 m ³

Spildevandsforsyning

Driften af pumpestationer, kloaksystemet og bassinanlæg har været præget af de meget store nedbørsmængder i andet halvår af 2019. Det er især problematisk i separatkloakerede områder og sommerhusområder, der kun er spildevandskloakerede. Vi oplever en meget stor indsvivning i de private stikledninger og tilkobling af mange dræn til spildevandssystemet, når grundvandsstanden er høj. Dimensioneringen af spildevandssystemet i separatkloakerede områder sker med udgangspunkt i det forventede vandforbrug og med en rigelig sikkerhedsfaktor medregnet, men når spildevandskloakken, der ikke skal føre regnvand, belastes med store regnvandsmængder grundet manglende separering på de tilkoblede matrikler eller ulovlige tilkoblinger af dræn og grundvandssænkninger, så kan selv helt nye anlæg ikke kapere belastningen. Flere steder oplever vi 8 gange mere vand end forventet i dimensioneringen.

Antallet af fejl og nedbrud på pumpestationerne er ikke markant højere end normalt, men mange steder har vi oplevet massiv overbelastning i efterårsmånederne med der af følgende overløb. De mange tilfælde af overløb og vand på terræn har givet mange udkald i vagten og mange henvendelser fra kunder. Forbruget af elektricitet til transport af spildevand er for første gang i 10 år steget markant på grund af de store vandmængder. Elforbruget er således næsten 10 % højere i 2019 end i 2018.

Renseanlæggene har fungeret tilfredsstillende med god rensning af spildevandet, men driften har båret præg af de store vandmængder i efteråret 2019. På trods af den store hydrauliske belastning er elforbruget fortsat lidt faldende på renseanlæggene. Den stofmæssige belastning på renseanlæggene er ret uforandret på nær Hirtshals Renseanlæg, hvor vi har oplevet en stigning i industribelastningen.

De afregnede spildevandsmængder i årene 2015-2019 var:

2015	2016	2017	2018	2019
2.988.401 m ³	3.106.804 m ³	3.110.369 m ³	3.133.928 m ³	3.151.570 m ³

Investeringer

Principper for prioritering af investeringer

I forbindelse med selskabets investeringsplanlægning er det nødvendigt at foretage prioriteringer mellem relevante investeringsmuligheder. Derfor har selskabet opsat en række prioriteringskriterier, som efter drøftelse i bestyrelsen har været anvendt i forbindelse med de seneste års investeringsplanlægning.

Ledelsesberetning

Udgangspunktet er, at investeringerne prioriteres ud fra følgende kriterier:

1. prioritet
 - Sikkerhed.
 - Forsyningsikkerhed.
2. prioritet
 - Energibesparelse.
 - Effektivisering af drift.
 - Uomgængeligt projekt.
3. prioritet
 - Forbedre arbejdsmiljø.
 - Projekter, som afværger betydelige gener for naboer til selskabets anlæg.
 - Kundeperspektiv.
 - Klimatilpasningsprojekt.

Formålet med kriterierne er, at selskabets investeringer alle vurderes ud fra de samme forudsætninger, og at selskabet dermed har en ensartet håndtering af investeringsprojekter.

For Hjørring Vandselskab som for alle forsyningsvirksomheder inden for vand og spildevand er arbejdsmiljø og ulykkesrisiko en meget stor udfordring. Det er klart, at håndtering af spildevand, der potentielt kan gøre befolkningen syg, såfremt det ikke varetages korrekt, er risikobetonet sammenlignet med mange andre arbejdsopgaver.

Hjørring Vandselskabs erfaring er, at beslutningen om, at sikkerhed vægtes højest af alle kriterier, når anlægsinvesteringer planlægges, har vist sig rigtig. Det er ganske tydeligt, at de anlæg, der blev udskiftet eller renoveret på grund af en risikovurdering, efterfølgende har vist sig at være langt mere driftssikre, mindre ressourcekrævende, mere effektive og dermed langt billigere at drive end før udskiftning eller renovering samt frem for alt, er de ikke længere et usikkerhedsmoment for driftspersonalet.

Anlæg

I 2019 blev alle separatkloakeringsprojekter og vandforsyningsprojekter projekteret af Hjørring Vandselskab, og selskabets medarbejdere udførte tilsyn i anlægsfasen. Det ser ud til, at selskabets udførelse af projekteringsopgaven og tilsyn har positiv betydning for de priser, selskabet opnår på separatkloakeringsopgaverne.

Af udvalgte projekter i 2019 kan nævnes: Separatkloakering af delområder i Vrå, Sindal, Tårs, Hjørring og Sdr. Rubjerg. De nævnte projekter på spildevandsområdet havde en anlægssum på DKK 44 mio.

Arbejdet i Vrå er næstsidste etape i et forløb, der startede i 2013 og forventes afsluttet i 2020. Separatkloakeringen i Vrå var i 2019 så langt, at spildevandet fra Vrå kunne sendes til Hjørring Renseanlæg via en nyetableret afskærende ledning. Hermed realiseres en del af den overordnede strategi for at centralisere rensning af spildevand i Hjørring Kommune, samt et aktuelt problem vedr.

Ledelsesberetning

overbelastning af Nr. Lyngby Renseanlæg blev løst.

Separatkloakering af Sindal startede ligeledes i 2013 og forventes afsluttet i 2022. Arbejdet gennemføres som en realisering af Hjørring Kommunes spildevandsplan, men er samtidig nødvendigt for at kunne sende spildevandet fra Sindal ind til Hjørring Renseanlæg. I 2019 har der været store udfordringer i Sindal ift. at overholde tidsplanen pga. store mængder nedbør og problemer med grundvand. Erfaringerne fra 2019 bruges i planlægningen for de sidste etaper i Sindal.

Separatkloakeringen i Tårs startede som arbejdet i Vrå og Sindal også i 2013, men blev afsluttet i 2019. Den samlede omkostning til separatkloakering af Tårs er DKK 55,8 mio. I Tårs er der problemer med uvedkommende vand i det nye kloaksystem. Problemet er, at der er spildevand i det nye regnvandssystem, hvilket betyder, at regnvandsbassinet ved det rekreative område i byen ikke lever op til forventningerne. Hjørring Kommune og selskabet arbejder på at finde fejltilslutningerne og derved få mulighed for at få rettet op på fejlene.

En generel problemstilling ift. separatkloakeringsprojekterne er, at der i flere af de nyligt separatkloakerede områder opleves en stor mængde uvedkommende vand i de nye kloaksystemer. Det er især regnvand i spildevandssystemet, der volder problemer. Det giver gener i form af opstuvning af spildevand i borgernes huse, aflastninger til recipienter samt øgede omkostninger til pumpning af regnvand i spildevandssystemet. Problemet er erkendt, og selskabet samarbejder med Hjørring Kommune om en løsning på problemet på både det myndighedsmæssige og praktiske niveau.

Investeringerne i 2019 er fordelt på følgende områder:

	mio. DKK
Vand	
Indvinding	0,7
Byggemodning og tilslutning	0,9
Ledningsrenovering	14,6
Vandværker	3,9
Øvrige anlæg	1,0
Vand, total	<u>21,1</u>
Spildevand	
Rensningsanlæg	5,3
Byggemodning og tilslutning	18,5
Transportanlæg (ledninger og pumpestationer)	58,3
Øvrige anlæg	0,4
Spildevand, total	<u>82,5</u>
Hovedtotal	<u>103,6</u>

Ledelsesberetning

Budgetterne for 2019 var henholdsvis DKK 21 mio. og DKK 85 mio. for Vand og Spildevand.

Udvalgte aktiviteter på anlægssiden for henholdsvis vandforsyning og spildevandsforsyning er vist nedenfor.

Vandforsyning

Emne	Mængde i året	Totalmængde i selskabet
Hovedledning	14 km	1.011 km
Stikledning	3 km	
Råvandsledning	0 km	36 km
Vandmålere	1.057 stk.	19.938 stk.

Spildevandsforsyning

Emne	Mængde i året	Totalmængde i selskabet
Hovedledning	18 km	1.400 km
Stikledning	6 km	
Pumpestationer	11 stk.	189 stk.
Husstandspumpestationer	13 stk.	211 stk.

Intern konsulentfunktion

For også at kunne løfte den omtalte opgave med at rationalisere og udvikle selskabet, er organiseringen af administrationsafdelingen justeret ved i 2017 at oprette en ny gruppe, "Plan, Udvikling og IT". Gruppen kan bedst forstås som en intern konsulentfunktion, som skal arbejde på tværs af hele organisationen med henblik på at opnå rationaliseringsmuligheder og sikre den bedst mulige prioritering af drifts- og anlægsopgaver.

Gruppen har løbende arbejdet tæt sammen med selskabets ledelse om at prioritere gruppens fokusområder og har løbende fremlagt status og resultater for de igangsatte initiativer.

I 2019 har gruppens fokusområder været:

- Revision af eksisterende strategi- og strukturplaner.
- Langsigtede udbygnings-, renoverings- og investeringsplaner.

Ledelsesberetning

Resultaterne af gruppens arbejde er bl.a.:

- Reviderede strategiplaner for vand og spildevand.
- Langsigtede investeringsplaner for vand og spildevand på baggrund af analyser af eksisterende anlæg, herunder bl.a.:
 - o Langsigtet investeringsplan for ledningssanering (vand og spildevand) og separatkloakering.
 - o Langsigtet struktur- og investeringsplan for renseanlæg, pumpestationer og vandværker m.m.
 - o Samlet plan for kildepladser, boringer samt grundvandsbeskyttelse.
- Udarbejdet grundlag og rapport for økonomiaftale med Hjørring Kommune 2020–2026.
- 'Ny udbygnings- og renoveringsplan for vand.

Næste skridt i gruppens arbejde er, at analyseresultaterne skal udmøntes gennem en række programmer/handlinger (eksempelvis program/handlinger ift. vandtab).

Begivenheder efter balancedagen

Det vurderes, at COVID-19 ikke vil have væsentlig indflydelse på Hjørring Vandselskabs drift og aktivitetsniveau i 2020. For at kunne gennemføre alle planlagte aktiviteter i 2020, under overholdelse af de givne retningslinjer, vil selskabet formentlig være nødsaget til at anvende en større andel af ekstern assistance.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2019 TDKK	2018 TDKK
Bruttoomsætning		184.707	179.043
Regulering af underdækning som følge af skattesag	4	-315	-647.827
Nettoomsætning		184.392	-468.784
Produktionsomkostninger		-63.280	-62.360
Bruttoresultat		121.112	-531.144
Distributionsomkostninger		-90.046	-89.315
Administrationsomkostninger	1	-16.319	-16.231
Resultat af ordinær primær drift		14.747	-636.690
Andre driftsindtægter	2	3.483	2.562
Andre driftsomkostninger	3	-15.440	-20.036
Resultat før finansielle poster		2.790	-654.164
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	5	-26	-24
Finansielle indtægter		528	4.443
Finansielle omkostninger		-5.497	-5.050
Resultat før skat		-2.205	-654.795
Skat af årets resultat	4, 6	185	638.808
Årets resultat		-2.020	-15.987

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2019 TDKK	2018 TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		0	0
Immaterielle anlægsaktiver	7	0	0
Grunde og bygninger		118.314	119.868
Produktionsanlæg og maskiner		539.707	556.681
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		14.171	15.584
Distributionsnet mv.		2.946.802	2.955.656
Materielle anlægsaktiver under udførelse		49.390	35.394
Materielle anlægsaktiver	8	3.668.384	3.683.183
Kapitalandele i dattervirksomheder	9	20	47
Finansielle anlægsaktiver		20	47
Anlægsaktiver		3.668.404	3.683.230
Varebeholdninger		2.218	2.303
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		27.671	30.627
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		4.022	13.169
Andre tilgodehavender		5.785	7.301
Selskabsskat		0	27.759
Periodeafgrænsningsposter	10	1.048	489
Tilgodehavender		38.526	79.345
Værdipapirer		70.563	5.108
Likvide beholdninger		12.538	13.613
Omsætningsaktiver		123.845	100.369
Aktiver		3.792.249	3.783.599

Balance 31. december

Passiver

	Note	2019 TDKK	2018 TDKK
Selskabskapital		200.000	200.000
Reserve for opskrivninger		2.803.188	2.897.807
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	-4
Øvrige lovpligtige reserver		0	2.356
Overført resultat		485.269	393.778
Egenkapital	11	3.488.457	3.493.937
Kreditinstitutter		138.168	120.658
Midlertidige forskelle over-/underdækning		27.975	27.660
Anden gæld		1.268	0
Tilslutningsbidrag		95.297	81.658
Langfristede gældsforpligtelser	13	262.708	229.976
Kreditinstitutter	13	8.549	20.272
Leverandører af varer og tjenesteydelser		17.229	28.244
Overdækning		2.858	0
Anden gæld	13	11.066	9.990
Tilslutningsbidrag	13	1.382	1.180
Kortfristede gældsforpligtelser		41.084	59.686
Gældsforpligtelser		303.792	289.662
Passiver		3.792.249	3.783.599
Resultatdisponering	12		
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	17		
Nærtstående parter	18		
Anvendt regnskabspraksis	20		

Egenkapitalopgørelse

	Selskabs- kapital	Reserve for opskrivninger	Reserve for nettoopskriv- ning efter den indre værdis meto- de	Øvrige lovpligtige reserver	Overført resultat	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	200.000	2.897.807	-4	2.356	421.438	3.521.597
Nettoeffekt ved ændring af regnskabspraksis	0	0	0	0	-27.660	-27.660
Korrigeret egenkapital 1. januar	200.000	2.897.807	-4	2.356	393.778	3.493.937
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi ultimo	0	0	0	0	-1.104	-1.104
Overførsler, reserver	0	0	0	-2.356	0	-2.356
Årets af- og nedskrivning	0	-94.619	0	0	94.619	0
Årets resultat	0	0	4	0	-2.024	-2.020
Egenkapital 31. december	200.000	2.803.188	0	0	485.269	3.488.457

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2019 TDKK	2018 TDKK
Årets resultat		-2.020	-15.987
Reguleringer	15	122.462	-516.003
Ændring i driftskapital	16	18.488	24.917
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		138.930	-507.073
Renteindbetalinger og lignende		527	4.139
Renteudbetalinger og lignende		-5.496	-4.682
Pengestrømme fra ordinær drift		133.961	-507.616
Betalt selskabsskat		27.944	609.110
Pengestrømme fra driftsaktivitet		161.905	101.494
Køb af materielle anlægsaktiver		-103.629	-119.786
Salg af materielle anlægsaktiver		1.077	168
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-102.552	-119.618
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		-12.303	-7.802
Optagelse af gæld til kreditinstitutter		18.000	20.178
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		5.697	12.376
Ændring i likvider		65.050	-5.748
Likvider 1. januar		18.721	24.469
Kursregulering omsætningsværdipapirer		-670	0
Likvider 31. december		83.101	18.721
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		12.538	13.613
Værdipapirer		70.563	5.108
Likvider 31. december		83.101	18.721

Noter til årsregnskabet

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	TDKK	TDKK
1 Medarbejderforhold		
Lønninger	31.746	30.786
Pensioner	4.916	4.720
Andre omkostninger til social sikring	880	707
	<u>37.542</u>	<u>36.213</u>
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	<u>1.752</u>	<u>1.977</u>
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	<u>62</u>	<u>61</u>
2 Andre driftsindtægter		
Fortjeneste ved salg af anlægsaktiver	1.077	168
Salg af el fra gasmotoranlæg	1.242	1.844
Regningsarbejder, Vand	829	398
Regningsarbejder, Spildevand	335	152
	<u>3.483</u>	<u>2.562</u>
3 Andre driftsomkostninger		
Tab ved opgravning/skrotning ledningsnet mv.	13.953	18.909
Drift af gasmotoranlæg	408	657
Omkostninger regningsarbejder, Vand	761	338
Omkostninger regningsarbejder, Spildevand	318	132
	<u>15.440</u>	<u>20.036</u>

Noter til årsregnskabet

	2019	2018
	TDKK	TDKK
4 Særlige poster		
Effekt på resultatopgørelsen		
Indtægter		
Tilbageførsel af opkrævningsret vedrørende udskudt skat på anlægsaktiver ved stiftelsen	0	-620.158
Nedskrivninger af omsætningsaktiver, som overstiger almindelige nedskrivninger	0	22.620
	0	-597.538
Omkostninger		
Tilbageførsel af udskudt skat vedrørende anlægsaktiver ved stiftelsen	0	-620.158
Særlige poster indgår på følgende linjer i årsregnskabet		
Nettoomsætningen	0	-620.158
Finansielle indtægter	0	3.970
Skat af årets resultat	0	638.808
	0	22.620

Indregning af Højesterets afgørelse i vandskattesagen i 2018 medførte en reduktion i 2018 regnskabet i selskabets nettoomsætning med 620.158 tkr. i form af reduktion i selskabets takstmæssige underdækning relateret til udskudt skat. Der er ligeledes indregnet en tilbageførsel af udskudt skat på 620.158 tkr.

Noter til årsregnskabet

	<u>2019</u> TDKK	<u>2018</u> TDKK
5 Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		
Andel af underskud i dattervirksomheder	-26	-24
	<u>-26</u>	<u>-24</u>
6 Skat af årets resultat		
Årets aktuelle skat	0	0
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-185	-18.650
Regulering af udskudt skat tidligere år	0	-620.158
	<u>-185</u>	<u>-638.808</u>
7 Immaterielle anlægsaktiver		
		<u>Færdiggjorte ud- viklingsprojekter</u> TDKK
Kostpris 1. januar		2.074
Kostpris 31. december		2.074
Ned- og afskrivninger 1. januar		2.074
Ned- og afskrivninger 31. december		2.074
Regnskabsmæssig værdi 31. december		<u>0</u>

Noter til årsregnskabet

8 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og byg- ninger	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Distributionsne t mv.	Materielle an- lægsaktiver un- der udførelse
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	88.310	226.450	55.076	1.075.165	35.395
Tilgang i årets løb	0	0	0	0	103.629
Afgang i årets løb	0	-1.184	0	-2.878	0
Overførsler i årets løb	946	14.568	2.864	71.256	-89.634
Kostpris 31. december	89.256	239.834	57.940	1.143.543	49.390
Opskrivninger 1. januar	52.327	538.319	0	2.311.588	0
Årets tilbageførsler af opskrivninger på afhændede aktiver	0	-1.957	0	-12.138	0
Årets tilbageførsler af tidligere års opskrivninger	0	-29.458	0	-51.066	0
Opskrivninger 31. december	52.327	506.904	0	2.248.384	0
Ned- og afskrivninger 1. januar	20.768	208.089	39.492	431.097	0
Årets afskrivninger	2.501	0	4.277	17.473	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-1.058	0	-3.445	0
Ned- og afskrivninger 31. december	23.269	207.031	43.769	445.125	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	118.314	539.707	14.171	2.946.802	49.390

	2019 TDKK	2018 TDKK
Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver er omkostningsført under følgende poster:		
Produktionsomkostninger	31.959	31.356
Distributionsomkostninger	72.816	72.077
	104.775	103.433

Noter til årsregnskabet

	2019 TDKK	2018 TDKK
9 Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	50	50
Kostpris 31. december	50	50
Værdireguleringer 1. januar	-3	20
Årets resultat	-27	-23
Værdireguleringer 31. december	-30	-3
Regnskabsmæssig værdi 31. december	20	47

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Stemme- og ejerandel	Egenkapital	Årets resultat
Hjørring Vandselskab					
Incentive ApS	Hjørring	TDKK 50	100%	20	-27

10 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter samt reguleringer til dagsværdi for afledte finansielle instrumenter med positiv dagsværdi.

11 Egenkapital

Selskabskapitalen består af 1 aktie à nominelt TDKK 200.000. Ingen aktie er tillagt særlige rettigheder.

Der har ikke været ændringer i selskabskapitalen i de seneste 5 år.

Noter til årsregnskabet

	2019	2018
	TDKK	TDKK
12 Resultatdisponering		
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	4	-24
Øvrige lovpligtige reserver	0	1.009
Overført resultat	-2.024	-16.972
	-2.020	-15.987

13 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

Kreditinstitutter

Efter 5 år	100.272	94.725
Mellem 1 og 5 år	37.896	25.933
Langfristet del	<u>138.168</u>	<u>120.658</u>
Inden for 1 år	8.549	16.156
Øvrig kortfristet gæld til kreditinstitutter	0	4.116
Kortfristet del	<u>8.549</u>	<u>20.272</u>
	146.717	140.930

Midlertidige forskelle over-/underdækning

Mellem 1 og 5 år	27.975	27.660
Langfristet del	<u>27.975</u>	<u>27.660</u>
Inden for 1 år	0	0
	27.975	27.660

Anden gæld

Mellem 1 og 5 år	1.268	0
Langfristet del	<u>1.268</u>	<u>0</u>
Øvrig kortfristet gæld	11.066	9.990
	12.334	9.990

Noter til årsregnskabet

13 Langfristede gældsforpligtelser (fortsat)

	2019	2018
	TDKK	TDKK
Tilslutningsbidrag		
Efter 5 år	89.769	75.758
Mellem 1 og 5 år	5.528	5.900
Langfristet del	95.297	81.658
	96.679	82.838

14 Overdækning

Regulering af tidligere indregnet overdækning på egenkapitalen, tømningssordning	2.355	0
Årets regulering af mellemregning med kunder, tømningssordning	503	0
	2.858	0

15 Pengestrømsopgørelse - reguleringer

Finansielle indtægter	-528	-4.443
Finansielle omkostninger	5.497	5.050
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	117.652	122.174
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	26	24
Skat af årets resultat	-185	-638.808
	122.462	-516.003

16 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital

Ændring i varebeholdninger	85	-153
Ændring i tilgodehavender	13.060	-22.913
Ændring i leverandører m.v.	5.343	47.983
	18.488	24.917

Noter til årsregnskabet

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	TDKK	TDKK
17 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser		
Pant og sikkerhedsstillelse		
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for bankforbindelser:		
Ejerpantebreve på i alt TDKK 25.073, der giver pant i grunde og bygninger til en samlet regnskabsmæssig værdi af	93.293	104.257

Eventualforpligtelser

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten for Hjørring Vandselskab A/S, der er administrationselskab i forhold til sambeskatningen. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

18 Nærtstående parter

Grundlag

Transaktioner

Selskabet har ikke er foretaget transaktioner udenfor normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7.

Ejerforhold

Følgende kapitalejere er noteret i selskabets ejerbog som ejende minimum 5% af stemmerne eller minimum 5% af selskabskapitalen:

Hjørring Kommune

Noter til årsregnskabet

19 Segmentoplysninger

	Vand	Vand	Spildevand	Spildevand	Tømning	Tømning	I alt	I alt
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Afregnet vand	37.781	38.433	0	0	0	0	37.781	38.433
Målerafgift	67	66	0	0	0	0	67	66
Afregnet spildevand	0	0	141.923	133.013	0	0	141.923	133.013
Tilslutningsbidrag	230	196	1.051	849	0	0	1.281	1.045
Tømning	0	0	0	0	4.158	4.128	4.158	4.128
Regulering af over-/underdækning	0	1.072	0	1.359	-503	-388	-503	2.043
Nettoomsætning	38.078	39.767	142.974	135.221	3.655	3.740	184.707	178.728
Produktionsomkostninger	-7.743	-7.618	-20.282	-19.941	-3.297	-3.428	-31.322	-30.987
Afskrivninger under produktionsomkostninger	-3.604	-3.230	-28.355	-28.126	0	0	-31.959	-31.356
Distributionsomkostninger	-4.527	-5.513	-12.703	-11.742	0	0	-17.230	-17.255
Afskrivninger under distributionsomkostninger	-17.217	-17.330	-55.599	-54.747	0	0	-72.816	-72.077
Bruttofortjeneste	4.987	6.076	26.035	20.665	358	312	31.380	27.053
Administrationsomkostninger	-5.214	-5.162	-10.755	-10.756	-350	-313	-16.319	-16.231
Resultat af ordinær primær drift	-227	914	15.280	9.909	8	-1	15.061	10.822
Andre driftsindtægter	829	104	1.577	1.848	0	0	2.406	1.952
Gevinst ved salg af anlægsaktiver	0	130	1.077	38	0	0	1.077	168
Andre driftsomkostninger	-761	-103	-726	-657	0	0	-1.487	-760
Tab ved skrotning af ledningsnet mv.	-2.349	-1.886	-11.604	-17.023	0	0	-13.953	-18.909
Resultat før finansielle poster	-2.508	-841	5.604	-5.885	8	-1	3.104	-6.727
Resultat af kapitalandele i dattervirksomhed	-26	-24	0	0	0	0	-26	-24
Andre finansielle indtægter	219	926	305	3.213	0	1	524	4.140
Andre finansielle omkostninger	-425	-176	-5.060	-4.568	-8	0	-5.493	-4.744
Resultat før skat	-2.740	-115	849	-7.240	0	0	-1.891	-7.355
Regulering af opkrævningsret vedrørende udskud	0	-124.032	0	-496.126	0	0	0	-620.158
Skattesag	0	127.414	0	511.384	0	0	0	638.798
Regulering af skat tidligere år	32	0	153	0	0	0	185	0
Årets resultat	-2.708	3.267	1.002	8.018	0	0	-1.706	11.285
Materielle anlægsaktiver	715.487	713.361	2.952.921	2.934.426	0	0	3.668.408	3.647.787
Gæld til realkreditinstitutter	4.689	5.073	142.028	131.740	0	0	146.717	136.813

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Hjørring Vandselskab A/S for 2019 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Årsregnskab for 2019 er aflagt i TDKK.

Ændring af regnskabspraksis

Selskabet har valgt at opdele regnskabslinjen "Mellemregning med kunder" i to regnskabslinjer, idet den hidtidige regnskabslinje både dækker over den regulatoriske over-/underdækning, som er mellemregningen med forbrugerne, og midlertidige forskelle, der eksempelvis dækker overtilgodehavende skat fra skattesagen i vandsektoren. Ændringen har ingen effekt på indregning og måling af de to regnskabslinjer.

Endvidere er der uden at ændre i regnskabspraksis, i forbindelse med skift af revisionsfirma, sket ændring i klassificering, hvilket gør at sammenligningstal for 2018, ikke i alle tilfælde er i overensstemmelse med den offentliggjorte årsrapport for 2018.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Midlertidige forskelle og over-/underdækning

Regnskabsposten midlertidige forskelle består af tidsmæssige forskydninger mellem selskabets indtægter og økonomiske rammer. Posten består primært af tilgodehavende selskabsskat efter skattesagen, som indregnes i de økonomiske rammer i de kommende år.

Negative forskelle mellem selskabets økonomiske rammer og regulatoriske indtægter indregnes som en gældsforpligtelse i regnskabsposten overdækning.

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af sikringen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resulterer den sikrede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resulterer den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på selskabets afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Virksomhedens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå selskabet.

Serviceydelse indregnes i takt med udførelse af den service, som kontrakten vedrører ved anvendelse af produktionsmetoden, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte serviceydelse. Metoden anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på serviceydelsen og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå selskabet. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på serviceydelsen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter de omkostninger, der er medgået til at opnå årets omsætning. I kostprisen indgår omkostninger til rensning af spildevand, produktion af vand, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger, såsom vedligeholdelse og afskrivninger m.v. samt drift, administration og ledelse af pumpestationer, indvindingsområder, renseanlæg mv.

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger som vedrører distribution af vand- og spildevand, herunder af gager til distributionspersonale, reparationer, vedligeholdelse samt og afskrivninger m.v.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger til ledelsen, det administrative personale, kontoromkostninger, kundeadministration, inkassobehandling og afskrivninger m.v.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til selskabets hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten "Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder".

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med 100% ejede danske dattervirksomheder. Selskabsskatten fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved anskaffelse til kostpris omfattende anskaffelsespris inkl. købsomkostninger. Kostprisen for egne opførte anlæg omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, herunder købsomkostninger og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af opførelsen af anlæg indregnes i kostprisen i opførelsesperioden.

De anvendte skøn er baseret på historiske oplysninger samt forudsætninger, som ledelsen vurderer forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. De faktiske begivenheder eller omstændigheder vil sandsynligvis afvige fra de i beregningerne forudsatte, idet forudsatte begivenheder ofte ikke indtræder som forventet. Disse afvigelser kan være væsentlige. Der er i noterne givet oplysninger om de anvendte forudsætninger.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden. Alle indirekte henførbare låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris med tillæg af opskrivninger og reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	20-75 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-100 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest for at fastslå, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Hvis det er tilfældet nedskrives der til denne lavere genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien for aktivet opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, vurderes aktiverne samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi.

Aktiver, hvor det ikke er muligt at opgøre nogen selvstændig kapitalværdi, da aktivet i sig selv ikke genere-

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

rer fremtidige pengestrømme, vurderes for nedskrivningsbehov sammen med den gruppe af aktiver, hvortil de kan henføres.

Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i dattervirksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealisation sværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealisation sværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgskostninger. Nettorealisation sværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealisation sværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede obligationer og aktier, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Kapitalandele, som ikke er handlet på et aktivt marked, måles til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en renteomkostning over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Tilslutningsbidrag

Tilslutningsbidrag opført som forpligtelser udgøres af modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Værdipapirer" under omsætningsaktiver. "Værdipapirer" består af kortfristede værdipapirer med ubetydelig risiko for værdiændringer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Noter til årsregnskabet

20 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$